

V Pardubicích, 9. srpna 2010

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název bakalářské práce: Pravěké osídlení Rakovnicka

Další údaje: Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Ústav historických věd

Autor: Vojtěch Kunc

Vedoucí práce: doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

Posudek vypracoval: PhDr. Pavel Titz, Ph.D.

Předložená bakalářská práce Vojtěcha Kunce má celkem 69 stran, z toho čtyři strany tvoří soupis literatury a využitých zdrojů a sedm stran tvoří obrazovou přílohu – jedná se především o mapy okresu Rakovník a dvě fotografie patrně pořízené autorem, byť tato informace není nikde uvedena.

Práce pana Kunce nahlíží teritorium okresu Rakovník z hlediska sídlištních a částečně pohřebních nálezů spadajících do období pravěku. Obě kritéria – geografické vymezení okresu i autorovo chronologické vnímání pojmu „pravěk“ jsou zcela adekvátně definována hned na počátku práce.

V úvodu, který se zdá být poněkud stručný, autor především osvětluje osobní volbu tématu bakalářské práce a vyzdvihuje svou motivaci „rodáka“.

Následující druhá kapitola je věnována vymezení některých klíčových pojmů a dále se autor věnuje cílům práce a metodě, která jej k nim má dovést. Proto představuje své zdroje informací (literaturu, archeologické a statistické databáze) a neopomíjí zmínit někdy jejich problematičnost (neúplnost, nezpracovanost, nevypublikování). Také zde přibližuje čtenáři strukturu následujícího textu a upozorňuje na přílohy apod.

S následující velice stručné třetí kapitole se autor věnuje geomorfologii a přírodnímu charakteru dotčeného území. Uvádí základní statistické a jiné údaje (rozloha, lesnatost, pedologie, hydrologie apod.).

Čtvrtou kapitolu věnoval autor dějinám archeologického poznávání zkoumaného okresu. Postupuje chronologicky, od 19. století přes obě poloviny století dvacátého, přičemž soustavně odkazuje na množství publikací jak průkopníků, tak profesionálních i amatérských archeologů. Chronologii výzkumů tak dovádí v zásadě až k současnosti, kde logicky naráží na dosud nepublikované výzkumy apod. V novějším období zmiňuje i jednotlivé organizace, které tyto výzkumy realizovaly s tím, že se ovšem soustředí pouze na výzkumy s pravěkými nálezy.

Pátá kapitola je přehledně chronologicky zpracovaným katalogem nálezů, které jsou přiřazeny obcím, na jejichž katastru k výše zmíněným nálezům došlo. To autorovi umožňuje pracovat chronologicky i teritoriálně zároveň. Jednotlivé podkapitoly jsou věnovány příslušným pravěkým obdobím, v jejich rámci pak autor rozlišuje příslušnost nálezů ke kulturám. Tak má možnost vytvářet zajímavé a přehledné tabulky a koláčové grafy a na jejich základě pak synteticky pracovat v dalších částech textu. Zde je ovšem zapotřebí zmínit jednu nástrahu, která není na první pohled tak zřejmá a autor sám, pokud jsem postřehl, na ni

čtenáře neupozorňuje. Jde o vztažení konkrétního či konkrétních nálezů ke katastru současných, resp. na středověkém paradigmatu vzniknuvších obcí! To se pak projevuje zejména tam, kde autor zachází s procentuelním výskytem např. kultur. Už nálezy samotné (např. staré výzkumy nebo prostorově omezené výzkumy) mohou mít různou váhu a nejsou tedy sobě rovnými položkami, které lze tak jednoduše poměřovat. (Na druhou stranu jsem si vědom toho, že dnes jinou možnost nemáme a i takové výsledky k něčemu vedou. Navrhl bych proto taková data vnímat jako velice měkká (procenta například výrazněji zaokrouhlovat – a především na to čtenáře upozornit).

V sedmé kapitole se autor zamýšlí nad faktory, které mohly mít vliv na pravěké osídlení, jeho hustotu, intenzitu i kontinuitu. Zvažuje proto geomorfologii terénu s jeho nadmořskou výškou, charakter půd v jednotlivých oblastech okresu Rakovník a především tam, kde dosavadní výzkumy vykazují pravěké osídlení. V neposlední řadě a zcela správně pak také reflektuje stav a charakter archeologického poznání, kde stěžejní roli hraje fakt, že nevíme, kolik toho nevíme. Zajímavě působí autorovo vyzdvižení práce amatérských archeologů Sedláčka a Hammera v místě jejich působiště, které zajímavě koreluje (nebo také ne) s výskytem pravěkého osídlení.

Všechn autorem shromážděný početný materiál - mapy, tabulky a grafy - je nakonec využit k tomu, aby mohl pohlédnout na region z hlediska kontinuity osídlení v pravěku. Činí tak v poslední, osmé kapitole s odvoláním na příslušné přílohy.

Poněkud nekonkrétní a stručný závěr pak práci pana Kunce uzavírá s tím, že mnoho z pravěkých dějin tohoto okresu ještě nebylo odhaleno.

Bakalářská práce pana Kunce je pečlivě upravená a sepsaná vyváženým stylem. Autor se vyvaroval stylistických i pravopisných chyb i překlepů. Z použitých zdrojů je patrné, že své práci věnoval značné úsilí a výsledek je tomu odpovídající. V několika málo případech neuvedl stránku(y), z nich cituje (např. Podborský na s. 17). Také by práci ve vztahu k páté kapitole prospěla alespoň tabulka přibližující čtenáři zřehlednou periodizaci pravěku ve střední Evropě s absolutními daty a přiřazenými kulturami, o nichž je v textu řeč. Ve vztahu k obrazové příloze se vtírá otázka, proč autor z regionu, který je mu domovským, nabízí čtenáři jen dvě fotografie a proč právě tyto dvě! Stejně tak by fyzická mapa nebo ortofotomapa byly čtenáři ku prospěchu. Zcela uspokojivý je rozsah i četnost poznámkového aparátu, a to s ohledem na množství faktů a tvrzení v celém textu.

Celkově autor prokázal svou schopnost práce s odborným textem i takový text vytvořit. Zorientoval se tak v dostatečné míře v zadaném tématu.

Proto doporučuji předloženou bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako VÝBORNOU MÍNUS.

PhDr. Pavel Titz, Ph.D.
Katedra religionistiky
Fakulta filozofická, Univerzita Pardubice
Studentská 84
532 10 Pardubice